

39-дэхи жэлээ гарана

айн нутагтан шууримжаа гэвээс, аартай зохид байшоо. Хэдэн жил-ий ашаар олохон кукуруузааднай нэн ногоон набша намжа элбэгээр нэн кукуруузын мастеруудтай нэрэн мянган центнер унсаа абахар-ийн кукуруузан Василий Леонов зорилготой. Миний нүхэр Иван гектар газартайгаа га бүриин-мэдүүлэнхэй. Энэ тон хайшаал-кукуруузын үндэр баян ургаса у-й болгомо, мун хайса дээшүү-ха юм. Тиймэ кукуруузар дара-й бшуу. Юүб гэхэд, тэрэ мүнөө-иймэ ехэтэй байха. Илангаяа буур-т гэжээл болодог. Энэ тон шуха-аар хэдэ мянган центнер-аа аргатай болохо байна.

хургуулида нуража байбашье,» колхозой кукуруузаадые орхи-татй амалгаа хыхасахагүйб. Ерэх-ийн түлөө нүхэдтэ тулалха, зуун-центнер ногоон набша ургуулаа, намжа байһан дээтэй болгожо аба-а.

республикын, Читын областиин орнууд дэмжээх бээ гэжэ найла-ендэ олон миллион хун хабада-Никита Сергеевич Новосибирск-д халдартай өхэ амжалта хүсээнб. Алексей ЛИСИЧНИКОВ. районной «Перево Мая» колхоз,

Баян үргасний далай билтараа мээ!

12 мянган пүүд гахайн мяха тушаахаб

Хахалагдаа газарай 100 гектар бүридэ 75 центнер, эдүүрүн газарай 100 гектар бүридэ 16 центнер хүртэхөөр мяха абадаг болохо зорилго партимнай XXII съездын шийдхээрнүүд дотор тагданхай. Энэ зорилгы яаж биедүүлхэ тушаа хаяхан Новосибирск хотодо болоһон суг-

лаан дээрэ нүхэр Н. С. Хрущев болон бусад олон хүнүүд хэлэһэн байна.

Гүрэн түрэн улхашанартай энэ хэрэгтэ хүсэндэнь хүргэх гэһэн билэ малнадайлангин уялга болоно. Би урдань 26 жэлэй туршада механизатороор хүдэлжэ байтараа, нёдондоһоо гахайшан болоод байнаб. Оройн суута гахайшан Ярослав Чиж гэһэн хүшээгээр ажаллаха гэжэ шийдэһэн бм.

Үнгэрхэн 11 харын туршада 1001 гахай шахан таргалуулжа, гүрэндөө 844 центнер мяха тушаагаа. Жэлэй дүүрэгтэр үшөө 150 гахай шажа, адагын 85 килограммтай болгожо тушааха байнаб.

Мяханай өөрын үнэ сэн хилдүүлхэ зорилгоор ажал хүдэлмээр аян болохоор онькожоруулхыа оролдоноб. Мүнөө дээрэ уһа бүлэхэ насос тодоод, тэжээл зөөхэ дүүжэн харгы татаад, самокормушканыуды табиад, өөрөө үбнэнэй гурил татадаг, таряагаа бутаруулдаг гэһэнб. Эдэ бүхы хүдэлмэри «Беларусь» тракторай хүсөөр хэлдэнэ. Саашаандаа бүхы хүдэлмээр өнхлөжоруулхэ зорилготойб. Тэрэнэй ашаар нэгэн доро 700—800 гахай харуулахыа аргатай болодохо бшуу.

1962 ондо бүхэдөө 2500—3000 гахай шахан таргалуулжа, гүрэндөө адагын 12 мянган пүүд мяха тушааха уялга абанаб.

Химда сэнтэй гахайн мяха абхын тула байн тэжээл хэрэгтэй. Энэ талаар зарим тэды дүршэл олодоо. Энэ жэлдэ гүрхөөс хоёры холижо, 4 гектар таряа хэм. Мүн нэгэ гектар хартаабаб, 1 гектар кукуруза ургуулаа хэм. Зундаа гахайнуудыа лагерта байлгажа, сээр агаарта, уһанай дэргэдэ адуулжа, самокормушканыа эдэлүүлжэ, ногоон тэжээл үгэжэ байгаа. Мүн хартаабын тарилга дээр тэдэнэ адуулаха хэм.

Гахайнуудайнгаа шөгнүүрхэ эхээр нэмээхэдэ тэдэнэ элдэб зүйлэй тэжээл буйлуулжа үгэхэ, хуурай, шөгнэн тэжээл нэлгэжэ байжа үгэхэдэ зохино.

Эрэх жэлдэ гахайнуудтаа бүри эхэ тэжээл бэлдэхэ гэжэ оролдохоб. 10 гектар гүрх, 2—3 гектар хартаабаб тарихаб. Ингэжэ коммунизмын баянлай далай билтараулхэ хэрэгтэ хубитаа оруулха хүсэлтэйб.

А. Решетов, Прибайкалийн аймагай «Путь к коммунизму» колхозой гахайшан.

Жэлтэйдэнь 3 центнертэй болгохобди

Мүнөө үеын Совет хүнүүд өөһэднөө газарай коммунизм байгуулаа, жаргалта хайхан сагта ажаллаха гэһэн партингаа Программын алтан үгэнүүдээр зоригжо, манай совхозой хүдэлмэришэд хэзээ хэзээнэйхээ эдэхи үүсхэлтэйгээр ажаллажа байна.

Би хаяхан Новосибирск хотодо болоһон хүдөө ажыхын түрүүшүүлэй зүблөндө хабаадалсажа, Никита Сергеевичтэй золгожо, тэндэ хэлэһэн үгэнүүдэнь шатнаһаа бүхы наһан соогоо мартахагүйб. Нүхэр Хрущев үгэ хэлэхэдэ, хүдөө ажыхын продуктууды элбэг дэлбэг болгохын түлөө үдэр саг гэгнүүг үсэд шангаар ажаллаха, ажыхы доторйного арга боломжнууды хүсдөөр хэрэглэхы урлаһан байна. Энэниинь бидэнэр халуунаар угтан абажа, ажалдаа харуулха болонобди.

Би наймадахи жэлдэ тугалшанаар хүдэлжэ байнаб. Түрүүшгээр бэрхтэйшгэ байдаг хэн. Мүнөө бараг дүй дүршэлтэй болодоо гэһэнб.

Бидэ дүрбэн тугалшан нэгэ бригада боложо хүдэлнэбди. Хоёр тугалшаннай хая гараһан тугалнууды даажа абаад, тэдэнэ зургаа харатай болоторнь тулжүүлнэ. Нүгөө хоёрнай зургаа харатайһаан жэлтэй болоторнь харуулахыа. Энэ бригады би хүтэлбэридэг хүмб. Өөрөө тугалнууды 6 харатай болоторнь тулжүүлнэб. Даажа байһан тугалнуудайны шөгнүүр зундаа 1 килограмм, мүнөө үедэ 800—900 грамм сүүхэдэ нэмдэг. Парти, правительствытаа анхрал орол-

Долгодо харуу болгон, эрэх жэлдэ тугалнуудта сүүхэдэ 900—1000 грамм нэмэжэ, жэлтэйдэнь 1000 нүүртэй болгох гэһэн уялга абанабди.

Абаһан энэ уялга бэлүүлхэ арга боломж гүйсэд бм. Үбнэ тэжээл бэлдэхэдэнь, Гансал тугалшаннай байра муушаг. Теад тэрэнэ сээрлээд, голомоор зузаан дэбдхэр хээд байхада шинг, сэн байхагүй бшуу.

Илангала нарай тугалнууды

оролдосотойгоор харуулахыа. Никитын үдэрт 4 дахин бүтээдүүлнэбди, 15 хонуулаа тугалшанай клеткэнэнь гаргажа, тугалнууд олоорнь суг хаанабди. Энэ сагын хойшо үбнэ адуулжэ буртгаһан.

Тугалнуудтаа модоней хөө, бар, даһа гэхэ мэтэ минерал зүйлүүды ходо үгэжэ байдабди. Харатай болоһон тугалнуудтаа овёсой гурилаар хэһэн хамта уулганабди. Иимэ томо болоһон тугалнуудта үдэрт 3—4 килограмм силос, 1 килограмм үбнэ, 1 килограмм эсэлнэ үгтэдэг. Тэдэнэ үбэлэйшэ сагта сээр агаарта гаргажа байхада зохино.

Халуун уһанда үбнэ хээд, 4 час хайхалжа байлгад, тугалнуудта уулганабди. Тугалшанай үбнэндэ нэрбэгдэдэг ба бидэ хайса мэдэхэ болонобди. Тугалшанай ашчкэтэй байдаг, тугалнуудта тарилга хээдхэ абадагбди.

Манай бригадын тугалшад хоордоо эбтэй ээтигээр хүдэлдэг. Шинжнэй фермэ бүхы дээрэ манай ажалай бригадын хүдэтэ ээргэдэ хүртэнхэй. Би нёдондэ кабр харада КПСС-эй гашуу кандидатаар ороо хэм. Абаһан тугалшанай амжалтагайгаар бэлүүлхэ хамта хүдэлдэг хүдэтөө тугалшан коммунистын нэрэ зоргыа үргэжэ явахаб гэжэ хэлэхэ байна.

Б. Базарсудуу, Мухаршэбэри аймагай Сүхэ совхозой тугалшан.

100 мянган шубуу тэжээхэбди

Энэ жэлэй эхиндэ Новосибирск городто болоһон суглаан дээрэ Омско областин нэгэ хургуулин хурагша Лена Хрущевтай 30 мянган нутага үдхэһэн тухайгаа хэлэхы бидэнэр уншажа, тэдэнэй жэлдэнь хүдэлжэ гэжэ шийдэһэнбди. Тингэдэ манай Кабанскын дунда хургуулин хурагшад үлэдэрин бригада эмхидхэжэ, Байгал далайн эрье дээрэ лагер түхээрэд, 5 мянган нутага томо болгохо гэһэн уялга абаа бэлэйбди.

Хожомоо арга боломжнуудта хаража үзөөд, тэрэ уялгаа 20 мянгад хүргөөд, улаан ажалай дүршэлтэй болохоор хамта 30 мянган нутага томо болгожо шадаа. Хамтадаа 50 тоно һайн шаханартай мяха гүрэндөө тугалшан байнабди. Манда даалгажа үгтэһэн дальбараануудай 95 хубын томо болоо.

Иимэ амжалта бэлхэн эрэггүй. 12 хурагшадтаа бүридэһэн манай бригада хоёр халаан боложо хүдэлнэ. Үлгөөнэй 5 часта болохын түрүүндэ бэрхтэй байгаа. Хожомоо дадаа нэмд. Хоёрдох халаан үдэрэй 1 часта эхилгэһэн.

Бидэнэр дальбараануудта элдэб аюулһаа абардаг, харсаһаа хамгаалдаг хэмдди. Хүйтэн болоходо байра соонь эдэлүүлдэг, һүнчдэ хажиха хонхон ушар гараа. Юуб гэхэдэ, хүйтэн болоходо дальбараанууд олоороо нэгэ газар суг-

ларжа, бөө бөөс даража алажа болохо бшуу. Тэжээлсн, өөһдөө бэлдэдэг байгаабди. Холимог тэжээлсн уһатай холбод үгэхэдэ сохид. Хүйтэн үдэр тэдэнэ 4 дахин, шонин хоёрдох халаанда 3 удаа эдэлүүлжэ эхилэбди. Муудаһаа наһан дальбараанууды илганта дулаасуулдаг; дулаан байрада байлгадаг, харин зархан дүй хойнонь тэдэнэ хүртэ табиха бэлэйбди.

Орон дотороо коммунизм бай-

туулхэ зорилготой парти Программын, XXII съездын шийдхээрнүүд бидэнэр эхээр шийдэһэнбди, энэ эхэ хэрэгтэ болгохо аргаа тугалха гэжэ хэлэжэ жэлдэ 100 мянган нутага дальбараа дэжээжэ, тугалшан 2 килограммтай гүрэндөө тушааха уялга абнабди. Тингэдэ гүрэндөө 200 тоно буунай мяха тушааха болонобди.

Энэ уялгаа дүүргэхэдэ манай банкын совхозноо бага эрх аламжа хэрэгтэй. Уһа онгонд байра бүлэжэ гаргажа, тэжээлсн уһаа өнхлөжоруулха, шоннай байра нэмэжэ бариха ша-

Шубуу олоор үсхээрнэлхэ хабтар эхэ арга боломж бм байһан тухай, шубуу үлгөөнэй шухала угда шаһан Никита Сергеевич Хрущев Новосибирск городто болоһон бирин хүдөө ажыхын түрүүшүүлэй зүблөндэ дээрэ хэлэжэ, манайн бүри урмашуула.

Сибирин хүдөө ажыхын түрүүшүүлэй зүблөндэ хабтар Никита Сергеевичын үгэнь шатнаһаа, тэндэ би областин шубуушадтай тугалшанда барагшаһагүй эхэ байтайб. Абаһан уялгаа амжалтагайгаар бэлүүлхын түлөө хүсөөрөө оролдохоб.

Н. Москален, Кабанскын дунда хургууль-9-дхи классай хүр-

Нэгэшье хонин нубайрхагүй

Хонид зундаа хүсдөөр таргаалад, үбэлдөө шөгнөтэй тэжээл эдэжэ байтад бэлшээдэгбди, түл түрээс байгатай байдаг гэһэнб. Үнгэрхэн үбэлдөө тэжээлээр һайн байгаа хэмдди. Манай отарын 70 гаран хонин эхирлэһэн байха. Эхир хурыгадаа онсо анхралтайгаар харуулаха, буттынь мал болгожо шадаабди.

Түрэл партингаа XXII съездын түүхэтэ шийдхээрнүүдээр, коммунизм байгуулха агууһаа Программаар зоригжо, бидэ хониншод улам эхэ оролдосотойгоор ажаллажа байнабди. Эрэх жэлдэ бм өөрын дээрэ 110 хурыга абаха гэжэ оролдохобди. Энэ жэлдэ хурыгада бидэ хониншод өөһэднөөгөө хүсөөр абажа, томо болгохобди.

Шанга хүйтэн болотор хонидоо газраа хонуулжа байтад, декабрин 20-һоо дулаан байраһын оруулжа, хурга абажа байрала дулаасуулжа эхилэбди. Хурыгатай хонидо доро дэбдхэ боломо, хохир хүсэд хүрэхөөр бэлдэгдэнхэй. Үбэлэйнай байр хүсэд бэлэн, хажуу талаараа һайса шабагданхай, хаялагданхай.

Эрэх жэлдэ хонидо бүри эхэ тэжээл бэлдэхэ абхын тула сабалаһаа утгажүүлхэ, уһалха, силос дарахаар кукуруза тарихабди.

Ц. Балданов, Зэдын аймагай «Октябрьский» совхозой ахалагша хониншан.

Малаа таргалуулха хэрэгтэй

Республикынгаа олон нэрээр үлүүлэн дүүргэдэ, Малаа зунай хүхэ ногоон дээрэ адуулхыаа тус бүринь шөгнүүрхэ июнь һарада үдэрт 1534 грамм, июльдэ —750 грамм, августда —1190 грамм нэмээгдэ. Тингэдэ июнийн эхээр дунда зэргээр 204 килограммтай байһан мал сентябрийн эхээр 309 килограммтай болгодоо хэм.

Мүнөө үедэ хамтадаа 170 центнер шөгнүүртэй 150 буруу даажа тугалдаа абаад байдаг. Эдэ малды гэр бүлөөрөө харуулахыа. Зунай сагта малаа хашаан соо хаангүй, түхэрэи сүүдхэдэ малаа гарадаг заншалтайбди. Малы адуулха.

Малаа зунай хүхэ ногоон дээрэ адуулхыаа тус бүринь шөгнүүрхэ июнь һарада үдэрт 1534 грамм, июльдэ —750 грамм, августда —1190 грамм нэмээгдэ. Тингэдэ июнийн эхээр дунда зэргээр 204 килограммтай байһан мал сентябрийн эхээр 309 килограммтай болгодоо хэм.

Мүнөө үедэ хамтадаа 170 центнер шөгнүүртэй 150 буруу даажа тугалдаа абаад байдаг. Эдэ малды гэр бүлөөрөө харуулахыа. Зунай сагта малаа хашаан соо хаангүй, түхэрэи сүүдхэдэ малаа гарадаг заншалтайбди. Малы адуулха.

Д. Молонов, Баргажанай аймагай Курумканай совхозой мал адуулаха.

Сибирин хүдөө ажыхын түрүүшүүлэй Новосибирск хотодо болоһон суглаанда хабаадажа, нүхэр Никита Сергеевич Хрущевтай уулзажа, дүлэтэ халуун үгэнь дуулажа ерөнхэндэ айхабар эхэ баяртайб. Коммунизмын баянлай далай билтараулха хэрэгтэ хүн бүхэн хубитаа оруулха, Сибирин барагшаһагүй эхэ баянлы сүм элүүлхэ тушаа Никита Сергеевич, мүн тэндэ үгэ хэлэһэд онсолон тэмдэглэһэн байна.

Би урдань механизатороор хүдэлжэ байһанаа һүүлэй зургаан жэлэй туршада хониншоноор ажаллаһанб. Жэл бүри бараг лэ үрэ дүн туйлажа ялаб. Энэ жэлдэ манай отара ажыхын тоосоондо орожо, ажаллаа шөнээр эмхидхэдэг болонобди.

Бүхы хонидо үбэлэй харуулта хурыгалуулжа, 100 хонин бүриһөө 115 хурыга тулжүүлэгдэ. Хурыгад гарздаа ороогүй. Тэдэнэ кошарно-базова арлаар тулжүүлнэбди. Эрэх жэлдэ мүн лэ хонидо эртэ, январь, февраль һарада хурыгалуулхаар үрэгжүүлэгдэ. Хонидо 45 хонигой туршада үрэгжүүлжэ дүүргэ хэм.

Манай бригадада 9 хүн ажалладаг. Бригадынэй эхэ хонидой хоёр отара, эрьсүүдэй нэгэ отара харуулааг. Хамтадаа 2300 гаран хонид тоолодоно.

Гадна бригадаманай 120 гектар сабшалан даалгаданхай. Энэ жэлдэ бидгээр өөһэднөөгөө хүсөөр 250 центнер үбнэ, 500-гад центнер зөлнө бэлдэнэ абаабди.

Байгша ондо бүхы бригада дээрэ хонин бүриһөө 2 килограмм 800 грамм, тэрэ тоодо миний харуулааг отарын хонидоо 3 килограмм воһон абтаа хэм.

Баян үргасний түлөө

Эдүүрүннэгэ газар хүсдөөр ашаглажа, пропашийн ургамадууды тариад севообородтой болохо тушаа Никита Сергеевич Хрущев Новосибирск городто үнгэрхэн хүдөө ажыхын хүдэлмэришэдэй зүблөндэ дээрэ онсо анхрал хандуулаа. Бидэ механизаторнууд техникэдэ наринаар хандажа, кукуруза, горх, бобы, сахарай свёкло гэхэ мэтэ эхээр ургуулжа хураха болонобди.

Би арба гаран жэл комбайнераар хүдэлнэб. Үнгэрхэн намар 531 гектар таряа хаджа, 6020 центнер орооно хураагаа хэм. Хайбарта хоний хайшалдаг, кукуруза тарилсадаг гэһэнбди.

Новосибирскын зүблөндэ ошолсожо, олон шэнэ юмэ хаража, ойлгожо эрээб. Горх амнидын таряад, тэрнине яаж хураадаг юм гэжэ мэдэжэ абагдаа. Тинмэ косилка бидэ өөһэдөөшэ хэлэрхнхэбди. Халаад, ваал болдог тинмэ косилкаар зөлдөнхы хураахада зохино.

Т. Миханов, Бичурын Икдановай нэрэмжэтэ колхозой комбайнер.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Бурдайн суута кукурузашан Б. Б. Галданов Читын областин мэдэжэ кукурузашан А. Г. Лисичниковтэй хөөрлэжэ һууна.

Ф. Сорокинй фото.

Нонирхолтой уулзалганууд, мартагдашагүй үдэрнүүд

Хүн бүхэн хамта хүдэлдэг нүхэдтээ түргээр уулзажа, хонин шэнэ юмзэ хөөржэ үгэхэе яарана.

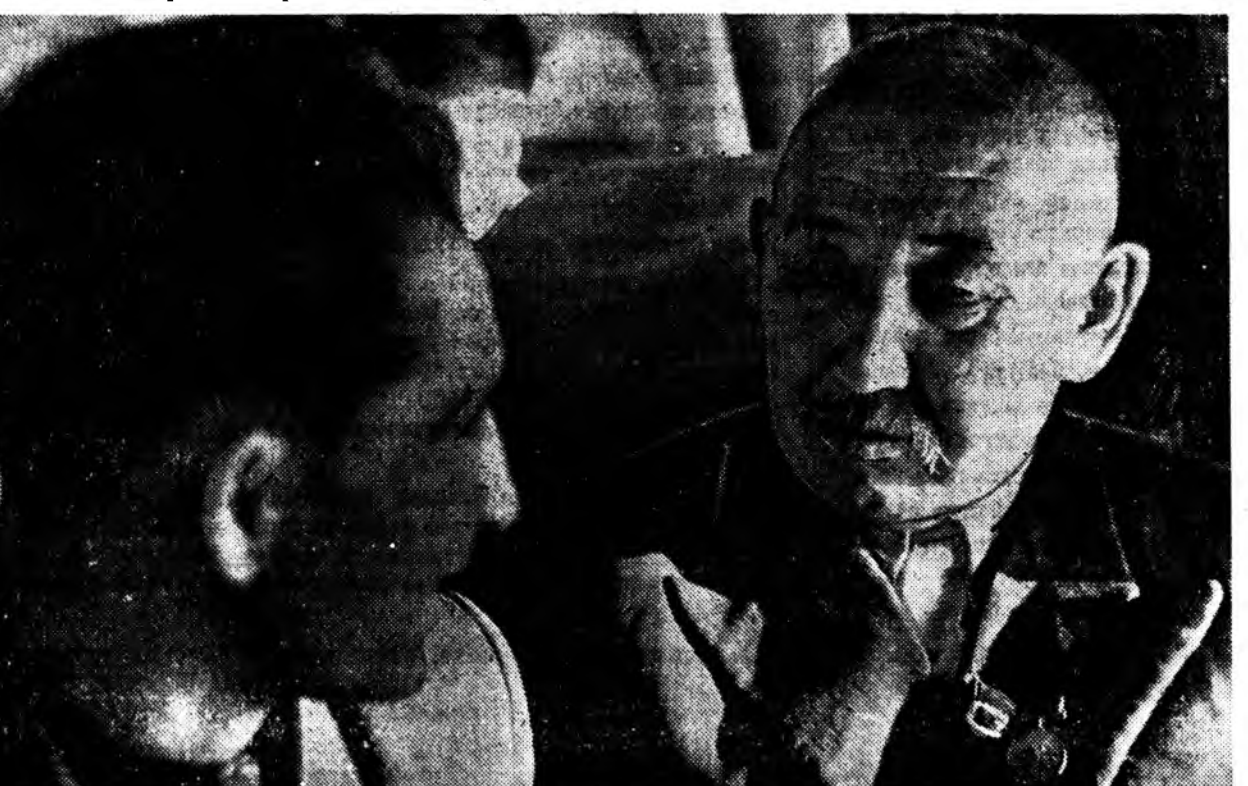
И. КУКУРУЗАШАДАН БАЯР
Манай республикаһаа энэ суглаанда хамта 81 хүн хабааһан байна. Тэдэнэй дунда Кяхтын аймагай суута кукурузашад Радна Гонсорунов, Базар Бадмацренович Галданов, Базар Бадмацренович Галданов, Николай Батцев болон бусад хүндэтэ нэрэ тэндэ хэлэгдэ. Орон дотороо суурхашан хүршэ Читын областин кукурузашан Алексей Георгиевич Лисичников, тэрэнэй нүхэр Сухановы социалист мурьсөөндэ уринаб гэжэ Буяны баатар хубуун, эрхим кукурузашан Радна Гонсорунов суглаанай хүндэтэ трибуналаа мэдүүлэ. Тикхэдэнь суглаанда хабаадаһад нэрэмжэ альфа ташаагаар устга.

Байгал шадарай шэмэрүүн шанга уларилтай газарта ку-

на Гонсорунов бүршэ эхэ баяртай. Байд гэжэ лэ энэбхилэнэ. Тикхэньшэ элгэ. Советскэ Союзын Коммунистическэ партинь хүтэлбэрилэгшэ, СССР-эй Министруудтэй Соведтэй Түрүүлэгшэ нүхэр Н. С. Хрущевтэй зэрэгжэ тооной президиумдэ һуугаад, Сибирин арба гаран област, хулаар, республиканындагы сугларан аяар хоёр мянга гагаран хүнүүдэй урда бодожэ, үгэ хэлэхэ гэһэнмэй айхабар эхэ зол хуби, мартагдашагүй баяр гэһэнэ ааб даа.

Эзэнэ сугасгайгөөр ажаллажа, эрхим урсаа туйлан Бурят оройн олон кукурузашадтай хүдэлмэри, тэдэнэй дүгэ дүршэл тухай нүхэр Гонсорунов зүблөндэ хабаадаһад, Н. С. Хрущевтэ элидхэн байна бшуу. Николай Иннокентьевич Дампилов, Базар Бадмацренович Галданов, Николай Батцев болон бусад хүндэтэ нэрэ тэндэ хэлэгдэ. Орон дотороо суурхашан хүршэ Читын областин кукурузашан Алексей Георгиевич Лисичников, тэрэнэй нүхэр Сухановы социалист мурьсөөндэ уринаб гэжэ Буяны баатар хубуун, эрхим кукурузашан Радна Гонсорунов суглаанай хүндэтэ трибуналаа мэдүүлэ. Тикхэдэнь суглаанда хабаадаһад нэрэмжэ альфа ташаагаар устга.

Байгал шадарай шэмэрүүн шанга уларилтай газарта ку-

курузын баян урсаа ургуулжа байһан Читын областин, Бурдайн АССР-эй кукурузашадтай хүдэлмэришэ нүхэр Н. С. Хрущев мастажа, саашаадаа ногоон тэжээл абхынгаа хажуугаар кукурузын буурсаг ургуулхыа оролдоты гэжэ зүбшөөл үгөө.

Суглаанай президиумдэ һуугаа үдөөд һайса танилһан кукурузашад Радна Гонсорунов Алексей Лисичников хоёр гэр-самолёт дотор дахин уулзажа, аажамханаар хөөрлөдөө, бэе бэе урилһан, дүй дүршэл тухайгаа нилээд хөөрлөдхэн байха юм. Хоорондоо социалист мурьсөөнэй догвор баталха гэжэ хэлсэ.

Мүнөө үедэ нүхэр Лисичников партино-советскэ хургуулида һуралсажа байгааһынаа, өөрынөөгөө звенотой сая үргэлжэ холбоотой байдаг. Тэрэнтэй хамта хүдэлдэг нүхэр Суханов гэһэн баһал зорнална зүблөндэ хабаадалсажа, Бурдайн кукурузашан уржа халуунаар хүлэгжэ абана байна.

—Эрэх жэлдэ 70 гектарай га бүриһөө 1000 центнер, 50 гектарай га бүриһөө 700 центнер хуршэ бага бэшэ кукурузын ногоон наһаа намаа буурсагтайгаар абаха гэжэ Никита Сергеевич Хрущевтэй, зүблөндэ хабаадаһад урда абана уялгаа дүүргэхын түлөө унаһан малгайгаа абангүй хүдэлхэб. Гэртэе бусаһаар лэ наг шэбхээг зөөжэ эхилхэмэй. Эрэх жэлдэ буурсаг эхээр үгэдэг сортын кукуруза, жэшээхэдэ, «Буковинская-3» сортын кукуруза тариха гэжэ

бодожэ ябанаб,—гэжэ нүхэр Гонсорунов бодомжотойхоноор хөөрэнэ.

—Манай тэндэ кукурузын буурсаг хайнаар гаража, дэзшэнтэхэ гэһэнб. Нёдондоо «ВНР-42» сортын үрэлөөр тариамни эшэ бүхэндэ 3—4 буурсаг байгаа хэм. Олонхын эдэшэнтэһэн байха,—гэжэ хажуудань зэрэгжэ һууһан Базар Бадмацренович нэмэнэ.

Тэндэ һуужа ябаһан Георгий Деомидович Пепеляев шэжээ табилсажа, «Кукурузын буурсаг республика доторнай абтаһаа байха, кукурузын үрлэ ургуулжа болохо» гэжэ хэлээд абана. Бурдайн хүдөө ажыхын туршалдын жэжээтэ ажахыда хүдэлдэг, республика дотороо кукуруза дэлгэрүүлхэ хэрэгтэ үүсхэл оролдогдо гарган нүхэр Пепеляев суглаанда хабаадажа, Н. С. Хрущевтэй зүбшөөл дуулажа ерэнхэндэ баяртай, хүсэ дээрэ хүсэ нэмэһэн, зориг дээрэ зориг ороһон хэбэртэй.

—Нёдондо би кукурузын хори гаран сортын үрлэ туршажа үзөөб. Зариманһаан хүсэд эдэшэһэн буурсаг абтаа,—гэжэ Георгий Деомидович хэлээд, хуба шарахан үгэнтэй кукурузын томо буурсагууды хобто сооһоонь гаргажа харуулна.

Кукурузын наһаа намаа, эдэшэнтэһэн буурсаг эхээр ургуулжа, буурсагынь амьларан хуража, силос болгон дараха гэһэн зорилго сансахан эдэнэрэй бэшэ, мүн манай республикын бүхы кукурузашадтай нангин зорилго болоно. Нүхэд Гонсорунов, Галданов, Пепеляев гэхэ мэтэ нүхэр

нов, Пепеляев гэһэдэ дүнөө баян дүй дүршэл нутагайнгаа олон нүхэр дамжуулан үгэжэ, 1962-й кукурузын баян урсаа эгэһэн мурьсөөн шэнэ хураагэр эхэрхэн мэдэжэ. Шэнтэһэн буурсаг эдэшэ ашаг шэһынээ талаар ташалтай тэмсэнэ ха юм.

Кукурузын баян урсаа эдэшэнтэһэн буурсаг ургуулжа шадабал, мал, ноһо, үндэз абалгала дэжээлүүхэ гэһэн зорилго, совхоз бүхэн арга татайгаар бэлүүлжэ шадабди.

II. ХОНИШОДОЙНАЙ ДҮРШЭЛ ДЭМЖЭГД

—Сибирин хүдөө ажыхын түрүүшүүлэй үргэн суглаанда хабаадажа, Никита Сергеевичтэй уулзажа, мэрээн зүбшээһынь дуу гарын барин мэдэжэ дээ угаа эхэ баяртайб.—Хорин аймагай Хэбэ совхозой эрхим хониншан Б. Батцев эдэхээд нүхэр хөөрэнэ.

Жишрэй бурят хониншан парти, правительствын бэрлэлэгшэдтэй зэрэгжэ нимэ эхэ суглаанай президиумдэ һуугаад, гүрэн урда шаанартай асуудал хэлсэжэ, тэндэ үгэ байхынь харахада үнэхэйншэ эдэхэл хүдэлжэ байгаа.

Жэжэ отарнууды мэхожо, хониншодой ажыхын соондо ороһон оньһоо ладаһан бригаданууд хилдхэжэ, ажалай тухайн хүдэлмэрин хамта

Жилың сағанна

ад, хэмэл одон хоёр тойроглон
байна гээд Ассошиэйтэд
Press агентствд мэдээлбэ.

ШЭНЭ ЫОНИН НҮҮЛЭЙ МЭДЭЭСЭЛ МОНГОЛЫ АЙЛШАН

Үсгэлдэрэй хаалишан —мүнөөдэрэй студент

Эгсэ хоёр жэлэй урда долоор азалэгдэд хуу-
төө лэн. Жамнэг тосхон
дээгүүр улашын хүлэм-
хихэн бөрү хараан буу-
жа, айл бүхэнэй гэр-
нүүдтэ электрэн гэрэл
ялалшаба. Эгээл энэ
үедэ эндхи дунда бур-
гуулин харуул бай-
шан соо ехэ хүлэгтэй
байба. Ушарын арба-
дахие дүүргэгшэд бол-
босоролот аттестат
абаж, ехэ замнайгаа
богоно алхахаа байгаа
ха юм даа. Тэднэй
дунда Лиза Буланаева
бин хэн. Тэрэ «жы-
мни хори нэгэн жэлдэ
хаалишанаар худалөө,
ямаршье сагта амал-
лахадаа сухарагуй
ха юм, маанадаа хургуу-
лида ябуулхала орол-
догш бэлэй» гэгэн бо-

гэжэ совхозойнгоо тү-
рүү хаалишанай зар-
гэдэ оробо. Энэмнай ган-
сал түрүү хаалишан
болоо баша, мүн ни-
тын хэрэгтэ эдэхитэй-
гээр хабаадаба.
1961 оной май нарын
нэгэ үдэр Лизын зүр-
хэндэ хэтэ мүнхэдөө ха-
дуугдаа. Тэрэ партия
гэшүүндэ кандидаттар
абтаа.
...Доржо Банзаровай
нэрэмжтэ багшын ин-
ститут соо сэдэр, ду-
лаахан. Олон тоот та-
налгануудай нэгэн соо
түүхын, хала бэшгэй
ахилб. Тинхэдэ Лиза
арба найман үнээ
бааж абаад, толгой
дээршөө 1800 литр
хууаа уялга абаа
бэлэй.
Зүгөөр абахан уял-
гаша саг соонь дүүргэ-
хын түлөө тэрэ үнэн
зүрхэнөө оролдоо, зо-
ригноо бөөдүүлээ. Ти-

Л. Гомбоев.

Тобшохоноор мэдээсэхэдэ...

★ Аймаг соогоо томохон амхы-
нуудай нэгэн — «Дружба» (Зэдэ)
колхоздо үрхэнэ хааха хү-
дэлмэри эршэмтэйгээр ябуулагдажа
байхай. Энэ 7 мянган центнер
шенисэ сөбөрлөгдөжэ хадаглагдаа.
Болхозой нэгдэхин отделенидэнь
энэ хүдэлмэри булгангаан байн
шанартайгаар хэгдэ.
А. Цыренов.

★ XXII партсездын нэрэмжтэ
колхозой (Заман) хонишон Очир
Раднаевич Заятуев ажалдаа шал-
гархаа гадна, ангууша солороон
суурхадат юм. Энэмнай агнуурын
сагай эхилмэсээр байн олзотой аба-
на. Тинхэдэ 230 хэри Хамчин
сельподо тусажа, 241 түхэригэй
олзо оруулаа.

Г. Тугутов.

★ Зэдэн «Мир» колхозой ама-
хын тососондо ороон Батзор Ба-
зевич Банзаракцаевай хутал-

бэрилдэг хонишодой бригада үбл-
жэгдөө хайн бэлдэхтэй. Тэднэр
2530 толгой хони харууналдаг.
Үблжэгдэдэ хүсэд хүрэхэ 4060
центнер үбнэ тажаал бэлдэхэ түсөб-
тэй аад, 4852 центнер бэлдэжэ
абанхай.

Д. Бадмаев.

★ Наяхан Нархатада (Ярууна)
хайн дуранай арадай дружина-
нуудай, нухадтай сүүдүүдэй гэшүү-
дэй сэт болоо. Тэрэн дээрэ райко-
мой секретарь нүхэр Жалсанов, ай-
магтай прокурор Батоев, арадай
судья Алексеев гэгшэд хонирхолтой
үгэ хэлээ. Нүүлээрнэ эдэхитэд
Л. Тяну, К. Могогоров, В. Догсо-
нов, А. Колбин болоод бусадта До-
тоолын хэрэгүүдэй министертвин,
КПСС-эй райкомой, комсомолой зүг-
лөө Хүндэлэлэй грамота, үнэтэ бэ-
лэгүүд баруулагдаа.

В. Байбородин.

ШЭНЭЭР НЭГДЭХЭНЬ

Арад зоной амагуудай үдэр бүрийн эрилтэ хангаха зорил-
готойгоор республикын Министруудай Совет нөөсөлгын хассанууды
олошооруулаха гэсэн шийдхэбэри абаа. Ингэжэ 1962 ондо
республика дотор үшөө нөөсөлгын 19 хассанууд шэнээр нэгдэхэнь.
Январь нарада Мухаршэбэрэй «Победа» колхозой дэргэдэ нэн түрүүлэн
шэнэ нөөсөлгын масса хүдэлнэ эхилхэ юм. Тинхэдэ Ташалан,
Атхатай тосхонуудта (Замрай), Няктын Лениний нэрэмжтэ, «Путь
к коммунизму» колхозуудай дэргэдэ, Сэлэнгын Бараты, Хойто Бай-
галай Озёрний гэжэ газарнуудта нөөсөлгын шэнэ хассанууд март соо
нэгдэхэнь.
Г. Ямпилев.

Убэлэй эхин

Декабрь — манай Си-
бирьтэ убэлэй эхин нара
гэжэ тоологдодог. Энэ
нарын ахээр уужам Бурят орон до-
торнай хаа хаанагүй сахан оронон,
хүйтэрншье байдаг. Тини үдэр
хонхой угнэрхэ тума убэлэй шэмэ-
рүүн хүйтэн улам шангадажа эхил-
дэг. Хүйтэнэй ганирхад, гол
горхон, нуур сөөрэм зузаан мүй-
нөөр хушагдадаг, газарай хурьхэн
доошоо хэдэн арбаад сантиметр хү-
рэтэр хүрэхэ, энэ тэндэнхэ ган-
тажа ахилдэг байха юм. Тинхэдэ
Байгал далай — сагаан хөөнөөр бу-
салжа, уурал манаяа хөөрүүлжэ мө-
дөдөг.

Зарим үдэрнүүдтэ игаабири
байжа, хада, майлын үбэрэхин са-
хан хайлаад абадаг, хабарай эхил-
жэ байхан мэтэ борбилоо, гулбаха,
турлааг гэхэ мэтэ шубууд нэргэжэ
шаг шууаатай болодог.

Энэ нарада дунда зэргээр 18—23
градус хүйтэн болодог. Тинхэдэ хо-
лын хойто аймагуудта үдэртөө 25
—30 градус хүртээр хүйтэрнэ. За-
римдаа Баунтада 40—50, хойто ай-
магуудай хада тайгада 51—57 гра-
дус хүйтэр хүйтэрөөд абадаг.

Декабрь нарада республика до-

тор сахан багаар ородог, ороходоо-
шье 2—10 миллиметр болонон бай-
даг. Байгал шадар ехэ сахан оро-
дог.

Үнтерэгшэ жэлүүдэхидэ орхо-
доо байгша ондо — ноябрь нарын тэн
багаар хэзээ хэзээнэйхнээ ехээр
сахан ороо. Нарын хүүл багта ор-
хон сайн хамжэжэ үзэхэдэ 13—
20 сантиметр, зарим нутагуудта бү-
ришье ехэ байба. Ехээр оронон са-
хан хада тайгаар бэлшэдэг гүрөө-
нэй, хандагай, хулганаар хооллодог
үнэгэндшье ехэ хүндэ хүшэр бай-
дал тохболдуулдаг. Эдэ амитад — гү-
рөөнэй, хандагай хада майлын хат-
данда бэлшэжэ, хооллодог. Са-
ханай ехээр оронон жэлүүдтэ ху-
ра, фойр, шубууд налайдаг. Ушарын
эдэ хаанашье наань, сахан доро
орожо хонодог юм. Зумбараа, бааб-
гайнууд энэ үедэ бүхөөр нойрсодог.
Хүйтэн үдэрнүүдэй эхилхэдэ үлэн-
хи шононууд — гүрөөнэ, шандага
намжаа хаслодог, заримдаа ний-
тын хүрэг мөлдэ довтолоодшье аба-
даг.

И. Котов.

Эгээл үнинэй...

1894 он. Энэ жэлдэ
Кяхтада хизаар оро-
ноо шэнжэлхэ му-
зей эрхэн полягууд эмхидхэн гэхэ. Энэмнай республи-
кимнай эгээл үнинэй музей болоно. Мүнөө эндэ элдэб янзын
хонирхолтой экспонатуудтай геологи, зоологи, ботаника, про-
мышленность болон хүдөө ажархы гэгэн таһагууд бин. Ган-
сахан геологийн таһагта 5449 экспонатууд тоологдоно. Үн-
гэрхэн үедэ тус музейдэ хэдэн мянгаад хүн орожо харахан,
хонирхонон байна. Тэдэнэй дунда мэдээжэ аяншалагша
Пржевальский болон бусад бин.

М. Бакутин.

Мини нууха аргагүйбди

Манай колхоздо үндэр
наһатай болонон үбгэд
олон юм. Тэдэнэр нийтнэн
нэгэ ажахыда али болохоор
туһа хүргэнэ. Колхозойнгоо
ажалда олон жэлэй турша-
да хабаадажа, пенсидэ га-
рахан Ардан Лобсонович
Багатуев түрүүтэй, Н. Ошо-
ров, Ж. Бухаев, С. Боягов,
С. Балтатов гэгшэд хамта
найман үбгэд энэ жэлдэ
колхозойнгоо фермэ дээрэ
тугалай байра барижа
дүүргэ. Таһархайн отделе-
нидэ баһал 10 үбгэд ажал-
лаба. Нүхэр Л. Булаевай
хүтэлбэри доро ажалаа эм-
хидхэжэ, тугалай нэгэ бай-

ра, үнээдэй байра барижа
дууһабад.
Малай үблжэлгэдэ бэ-
лэдхэлэй үедэ ехэ хүдэлмэ-
ри ябуулан наһажаал үб-
гэдэй үүсхэлые колхозой
правлени ехээр хайшаахан
байха юм. «Орон дотороо
коммунизм байгуулагдажа
байхан энэ үедэ минн нуу-
ха аргамнай үгы, үшөө
олон жэлдэ колхоздоо туһа
хүргэхэбди» гэжэ тэдэнэр
мэдүүлнэ.

М. Сыренов,
комсомолой комитетэй
секретарь.
Түнхэн «Восточные
Саяны» колхоз.

ШАШГА ТУЛАЛДАШАЙ УРДА ТЭЭ

...Бурядай АССР-
эй 25 жэлэй ойн нэ-
рэмжтэ стадион.

Эндэ үдэр бүри хүн зон олон.
Эдэнэрэй олонхидын гэрэл
мэтэ елэгэр мүйлхэн дээрэ
бээ хорихоо, зариманин
сэдэр агаарта сэнгэхээ ерэн-
хэй. Тэдэнэй дунда мэдээжэ
конькишад — СССР-эй спор-
тын мастернууд Тамара Шев-
чук, Тамара Яременко, Нина
Боброва, Ольга Давыдова,
Василий Яременко, нэгдэхин
разрядтай арба гаран шам-
бай солбошуул бин. Респуб-
ликимнай конькишад суг-
луулагдамал бүлгэмэй аха-
лагша тренерээр томилогдо-
нон СССР-эй спортын мастер
нүхэр Яременко командынгаа
гэшүүдтэй сугтаа мүйлхэн
дээрэ гараад, өөрөө харуулжа
явжа, конькишадтай техникэ-
дэ тэдэнэ хургана.

— Валентина, бага зэргэ
доошоо нууд гээд, урагшаа
зүдхэн лэ маягтайгаар... —
гэжэ байтаад Василий Фел-
орович тэрэ басагантайгаа
зэргэшэн холжорон байжа
хургана.

— Болохоо байгаа уулзал-
ганда хэр зэргэ бэлдэжэ
байнаба, — гэжэ командын
начальник Н. А. Бобровада
хандахада:

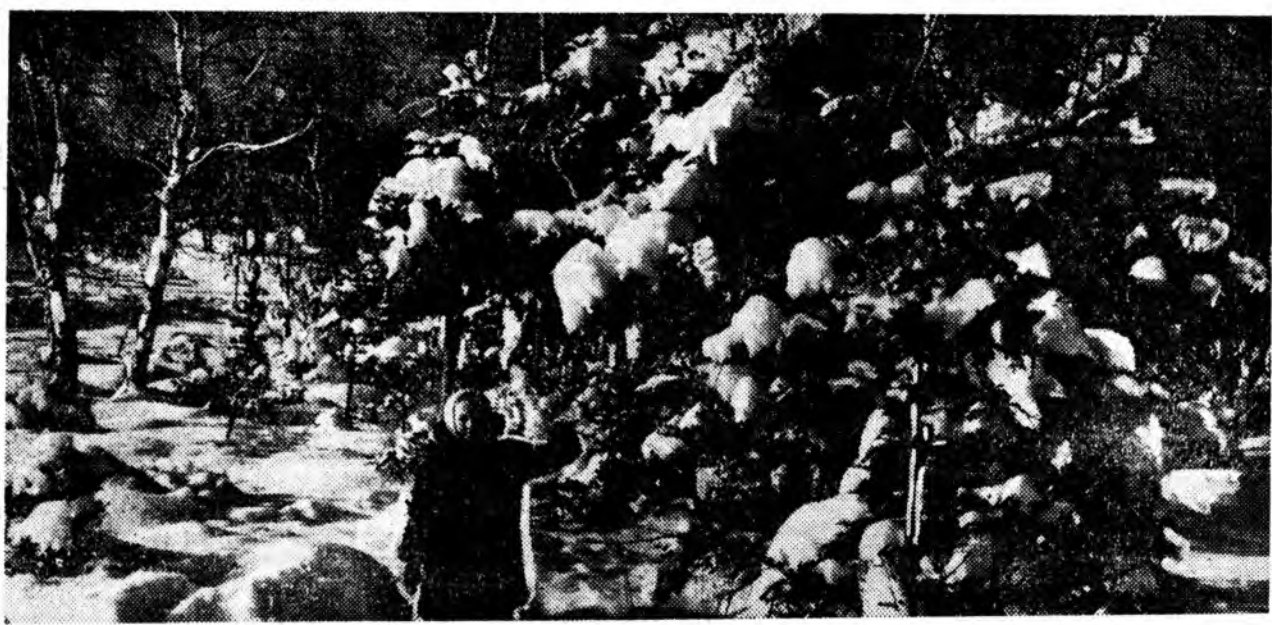
— Энэ жэлэй мурьсөөндэ
командымнай гэшүүд урда ур-
дынхидаа орходоо хэзээ хэ-
зээнэйхнээ хайнаар бээ
бэлдэжэ байнхай. Юб гэхэдэ,
байгша ондо конькишан
бүхэн ажаллаа сүлөөлгдэн-
хэй, бүхэн үдэртөө гэхээр
мурьсөөндэ бэлдэнэ. Ко-
мандаманай 14 хүн тоолог-
доно. СССР-эй спортын 5
мастернууднаа гадна нэгдэхэ
ки разрядтай конькишад

Гидрометеорологий мэдээсэлнэй
ёһоор, мүнөөдэр республика до-
торнай үүлэлтнээр байха, урда
аймагуудта бага зэргэ сахан ор-
хо. Баруун зүгтөө хулахаанар
халхилха. Улан-Удэ гордотой үл-
лөөгүүр 21—23, үдэртөө 11—13
градус хүйтэн болохоор багсаа-
дана.

Декабрин 3—4-нэй үдэрнүүдтэ
республика дотор үүлэтэй байха,
зарим нутагуудта бага зэргэ са-
хан орхо. Баруун хойто зүгтөө
хулахаанар халхилха. Хүннидөө
хойто аймагуудта 23—28, бусад
аймагуудта хүннидөө 18—23,
үдэртөө 8—13 градус хүйтэн бай-
хаар хүлээгдэнэ.

И. Котов.

УБДЭГ ХҮРЭМЭ СААН СОО...

В. Поповой фототэт.

Эхэ ороноо бусажа ябахаддаа...

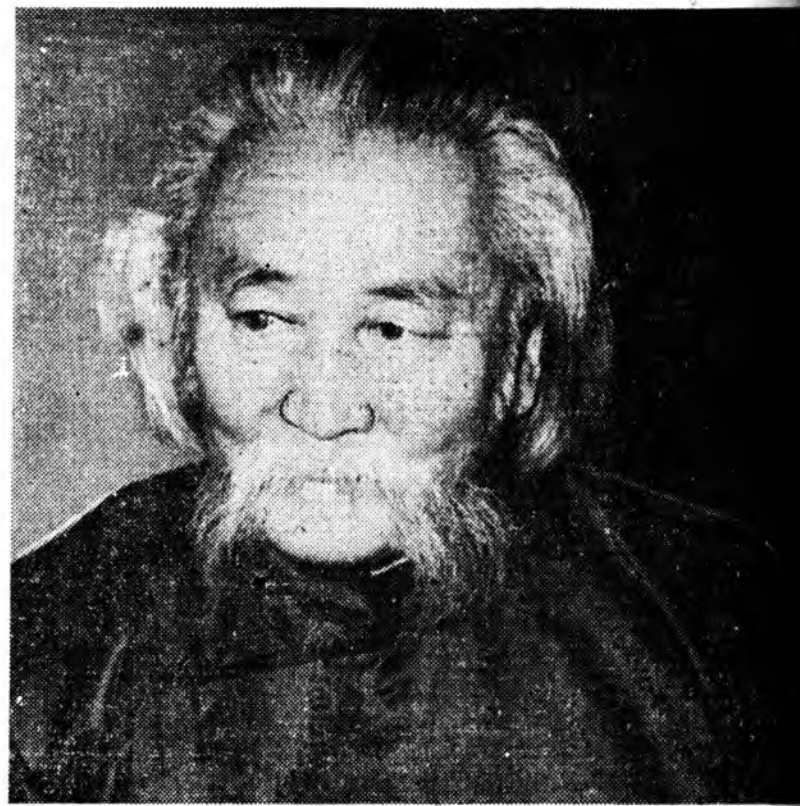
Монголой Арадай Республикын
хала бэшгэй эрдэмэй элита доктор,
профессор Б. Ринчен Москваһаа аха
орондоо бусажа ябахаддаа Улан-Удэ-
дэ хэдэн хонго айлшалба.

СССР-эй Эрдэмэй академийн Буря-
дай комплексно эрдэм-шэнжэлэлгын
институтта эхэгсэлдэр Монголой эр-
дэмтэнтэй ехэ хонирхолтой уулзалга
болобо. Профессор Ринчен эрдэмэй
зохёолнууд тухайгаа, уран зохёо-
лой талаар юу хэхээс байһан тухай-
гаа хөөрөжэ үгөө.

«Үүрэй туяан» гэжэ мэдээжэ ро-
манай автор Ринчен шулуун замса-
гуудые хүнүүдэй хэрэгжэ байһан
саг үеһөө хойшо мүнөө хүртээр ямар
ехэ хубилалтын болоһоние харуул-
хан хэдэн роман бэшэхээс байһаб
гэжэ хэлээ.

Монголой Арадай Республикын эр-
дэмтэнтэй комитет эрдэмэй академи
болгогдоходо, профессор Ринчен тэрэ-
най түрүүшын юнан академийүүдэй
тоодо ороһонон байна. Тэрэ Ленин-
градта дээдэ хургуули дүүргэ. Ар-
бан ондоо хала хайнаар мэдэдэг, 16
жэлэй туршада Монголой «Унэн»
газетэдэ худалөө юм. Финно-угорско
эрдэмтэдэй бүлгэмэй гэшүүн — кор-
респондент болонхой.

Мүнөө Монголой грамматикын
түүхын талаар ехэ зохёол бэшэжэ
байта. Энэнь монгол хэлэнэй грам-
матикын талаар тэрэнэй гүшан жэл
хүдэлмэрилхөнэй дүн болохо юм.
1962 ондо Венгрияда «Монгол дан-
жуурай каталог» хэблэгдэн гараха.

Тэрэнһээ гадна польшын хэлэн дээ-
рһээ Адам Мицкевичын зохёолнуу-
дые монголшолон оршуулна. К. Марк-
сын, Ф. Энгельсын «Коммунистиче-
скэ партия манифестын» толилог-
доһоор зуун жэлэй ойттой дашарам-
дуулан, доктор Ринчен немец хэлэн-
һээ манифестыне монгол хэлэн дээрэ
оршуулаа юм.

— Советскэ Союзайр абажа
хадаа КПСС-эй XXII съездын түр-
һан арад түмэнэй туйлай ехэ
жэлтэ хаа хаанагүй харааб. Сөн-
шилхэбэринүүдта гансалшье Советскэ
Союзай бэшэ, мүн бүхы оронон
арадуудта жаргалай харуул хай-
зам гэрэлтүүлнэ. Мүнөө байһан
гол хүнүүдыше коммунизмын
ажалууһан лабайт...

Хөөрлөөнэйгөө түгсэхэдэ,
демок Ринчен Монгол болон
дай хоорондо соёл культурын,
галтын, уран зохёолой талаар
боо барисагаа улам хайжаруу-
бэ бөөдэ бүри олон түлөөлөгш-
эһэгээсээ хаа хайн байха һан
Манай газетын уншагшадта, Бур-
бүхы ажалшадта баян дэлгэр
хууһынь, ажалдаа амжалта
хынь хүсэба.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Б. Ринчен.
А. Нуртгай фото тэт.

ШАТАР ЭРХИМЛЭН

Студентүүдэй «Бурев-
ник» бүлгэмэй шатаршад
дунда болоһон уулзалга
гэсэбэ. Мурьсөөндэ батш-
рай, хүдөө ажархын институ-
дай бэрхэ бэрхэ 30-аад ша-
шад хабаадалсажа, түрүүн
фрии түлөө тэмсэлэн бай-
нара шахуу саг соо боло-
тулалдаан сооһоо хүдөө
хын институтдай команда
химлээ. Тус дээдэ хур-
лийн технологическа фа-
култет дүрбэдхэй курсын
дент Манжигеев абажа
моор 10-аа 8 очкотой
жо, түрүү хуури эзэлээ.
Барилгашадтай факультэ-
5-дахы курсын студент Ка-
7,5 очко абажа, хоёрдохы
ри эзэлһэн байна. Эдэн-
удаа мүн тус институтдай
нологическа факультетэй
дент Дансароон, багшан
институтдай студентүүд Ам-
ев, Етабаев гэгшэд тус тус
7—7 очко абаа.

Шатаршад Манжигеев,
ков гэгшэд республикын
руу хуури эзэлхын тү-
эхилһэн мурьсөөндэ хаба-
ха эрхэ олонхой. Студент
баев нэгдэлхэй разрядтай
мо дүүргэбэ.

В. Мамил.

Мүнөөдэр
телевиден
программ
19.00 — «Убган
озой фабрика»
үхбүүдтэ зорил-
даһан дамжуулга. 19.15 —
дэй концерт. 19.35 — «Түр-
публика доторнай» гэгшэ
жуулга. 19.50 — «Вниман-
е» гэжэ фильм. 20.20 —
ша басагантэй гэгшэн уран
най хушгэмтэ дамжуулга. 20.
«Вольный ветер» гэжэ опера
фильм.

ЗАНАБАРИ
«Бурят унэн» газетын
кабриин 1-нэй номерой
дэхин нуурай хоёрдохин
кыны дороһоо табигдаа
най дээдэ тээ интэгжэ
уншахые гуйгдана.

«Вильямсые бурууша-
дай дунда советскэ ехэ
тэд бин байгаа. Тэднэр
най хүдөө ажархын
хүжжөөхын тулада ехэ
хэзэн байна. Тэднэй
лэлгэнүүд СССР-тэ, мүн
лын саана бүри хо-
мээрэгдэн байха юм.
Алдуу гаргаһан хүнүүд
шаа зохихо хэмжээн
байт.

Манай газетын удаада
декабрин 4-дэ гараха.

Редакторай орлогш
С. Б. БАЛЫЖИНИМАЕ

„Угаалга“

Эндэ тэндэ
Гэнтэ гэнтэ
Уршаг татаһан
«Угаалга» болоно.
Тэрэниие буруушаан,
Тэмсэхэ саг эрээ.

Сельмаһаа малгай
Сэрэнжаб абалай.
— Угаангүй үмдөө нааш
Ошондо эдюулхэ.
— Угаагаад үмдөө наа
Урматый ябахаш, —
Гэлдэбэ хажууһаань
Генденов, Гергенов.

Хашараашье наа Сэрэнжаб
Хахадые абаа.
Нүхэдһөө хармалханы
Нүгэлдэ наһагдаба.
Бултадаа гараба.
Бүлан соо оробо.
Айлаа стаган
Асараад, ээлжээлэн
Ууба... Шүүд-шүүд
Уршагад гэлдэнэ.
Амаа хамсыгаараа
Аршаад абана.
Тамхилна, хөөрэлдэнэ.
Ташаганаса энээлдэнэ.
Угааһань байн-байн
Урма зоригшье
Бага зэргээр
Бадаруулжа эхилбэ.

Хото соо гэжэзэнэжэ,
Хорхой годигонжо,
Дабирхайшые халаба даа,
Дааганшые тангарба даа,
Баяжашаһан Сэрэнжаб
Баһа хахадые
Абаад лэ эрэбэ,
Амтархаад лэ уубад.

Бүлуудха шэнгээр,
Бурд лэ хүрөөд,
Хахадые Генденов
Хармаанлаад эрэбэ.
Хаживдаа хоёрые
Дахуулаад эрэбэ.

Халамгай хоёрын
Хахад хахадтай,
Карадаш-автомат
«Угаажэ» эхилэнхэй.

Угаагашье
Улам түргэлдэ,
Угаагашье
Улам дашуурба.
Салин угмагаашал
Саанань бин хаш.

Дам саашалжа,
Даамжаран хэтэржэ
Юунэй болоһые
Юрэдөө мэлэнзгүйб.
Яаралтай аад лэ
Ябашоо һэм даа.
Болохол юумэниинь
Болоо бээ даа.

Сэлэнгэ мурэниие
Сээжсээ болгоһон,
Удын гүнзэгые
Удэгтөө оруулан
Ахашуул юунһээшье
Айдаггүй хамнай.
Түбгэ һүйд татаад
Түрмэдэшые орохо

Тодхор заримандань
Тохёолдожо болодог.

Хүниие сохёод гү,
Хүндэ сохюулаад гү
Угльөөгүүр гэмшэхэ.
Үнээ зулааха
Ушые болодог.

Ухибүүдээ, гэртэхинээ
Үймүүдээ, шуууула
Уйлуулха, айлха
Ушаршые байдаг.

Манаранхай тархяр
Машина жоолодобол
Авари хүртэр
Арбаад лэ алхам шуу.

Газарта тарайшоод,
Гахайе тэбэршөө,
Хурхиржа хэбтээ
«Хубишые» тохёолдог.

Олоной үмэнэ
Олигоо алдажа,
Шоо үзгэдэн,
Шобто харагдан,
Нэрээ хухарбал
Нээрээл муухай даа!

Ш. Нимбуев.

Хүн бүхэндэ ойлгуулха

Аймагай Культурын байшан
соо багшанар, хүдөө ажархын
мэргэжэлтэд, ажархын хүтэл-
бэрлэгшэд олон. Эдэнэр — Хо-
ри, Яруунын аймагуудай но-
тагууднаа ерэнэн пропаган-
дистнар, агитаторнууд.

Тус семинатра КПСС-эй
ЦК-гэй пропагандистска бу-
лэгэйхид М. Г. Гуревич, К. И.
Мурзов, Козарь гэгшэд байл-
сажа, коммунизмын мате-
риально-техническэ үндэһэ
уури байгуулха, пролетари-
дай диктаторнуын гүрэн, улас-
хоорондын байдал тухай хо-
нирхолтой лекцинуудые ун-
шаа.

Ганса нэгэн хүндэ шүтэн
нүгэлдэлгын хойшолонгууд,
манай ажал хэрэгтэ наад той-
бо татаһан баримтанууды
эрид шууд элншлэн шүүм-
жэлһэн тухайда ехэтэ хонир-
хон, олон асуудал хураа.

КПСС-эй түүхэтэ XXII съез-
дын материалнуудые ажал-
шан зондо үргэнөөр тайла-
рилан ойлгуулгада пропаган-
дистнар, агитаторнуудта тус
семинарай горьтой туһа хүр-
гэһениинь дамжаггүй.

Ж. Бадмаев,
манай корр.